

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	
Oskovics Katalin: Bizonyosság	3
HELYTÖRTÉNET	
Farkas Ferenc - dr. Szabó Lajos	
Egy csizmadia a nagy háborúban	5
Gaál Györgyi	
Arculat, profil - sikermarketing?	25
Csatlós Árpádné	
Emlékbélyegek mesélnek	26
IRODALOM- ÉS NYELVTUDOMÁNY	
Köszegfalvi Ferenc	
Pákozdy Ferenc háborúja	10
Kovács István	
Kréki József a nyelvtudomány elhivatott tudósa	11
Dr. Imre László	
Értékrend és módszer	12
Benák Katalin	
Diószegi Szabó Pál	14
MŰVÉSZET	
Bodó Péter	
Ismert épületek alig ismert tervezője	9
Bányai Béla	
Gondolatok a „hóttig nyögöm” ház körül	24
Bozsér Zsolt	
Az ideális város	28
SZÉPIRODALOM	
Diószegi Szabó Pál	
(P)ár(t)atlan évek	30
Fenyvesi Félix Lajos	
Városszéli ház	13
Szenti Tibor	
Egy szál napraforgó	16
Az élet megy tovább	17
SZÍNHÁZ — KIÁLLÍTÁS	
Tüskék	4
A természet csodái	30
KORTÁRS MŰVÉSZET	
KépKapTár Galéria	22
Találkozás Bódis Barnabás festővel	22
LEMEZBEMUTATÓ	
Sámántestvér	
Aczél Ferenc megzenésített versei	20
RECENZÍÓ	
A Hódmezővásárhelyi Szeremlei Társaság évkönyve 2011.	
Hegyiné Csernus Judit ajánlása	8
IN MEMORIAM	
Dr. Sterbetz István	
Dr. Domokos Tamás emlékezete	18
GALÉRIA	
Tornyai János: Juss című alkotása	1
Lelkes István fotói	2, 31
Hézső Ferenc: Napköszöntők	16
Bozsér Zsolt: Az ideális város	28
dr. Kőhegyi Ferenc fotói	31
Barta Zsófia, Barta Soma, Kovács Lilla	
Városunk diákszemmel...	32

BIZONYOSSÁG

RISZTOV ÉVA
LEENDŐ OLIMPIAI BAJNOK
ÉS ELSŐ MESTERE
OSKOVICS KATALIN

(Fotó: Baranyai Antal)

Nagyon vártam ezt a nyarat. Félretettem nyaralást, házfelújítást, mert jön az Olimpija.

Igen, minden Olimpiát így várok, mióta az eszemet tudom. Korábban a nyitó- és záróünnepségek pompája, semmihez nem hasonlítható hangulata varázsol el. De. Amióta van közöm a sporthoz, azóta az emberfeletti teljesítmények, küzdelmek, a modernkori hőstettek nyűgöznek le. Aki sportolt valaha, annak van fogalma, hogy milyen hatalmas, embert próbáló munka van a teljesítmények mögött. Sokszor könnyeztem együtt a sportolókkal a győzelem pillanatában. Együtt énekeltük a himnuszot, ők a dobogó tetején állva, én a tv előtt. Olyan ez, mint amikor a színházba járó katarzist érez a darab végén. A szív ki akar ugrani, a mellkas szét akar szakadni, a szem bepárasodik. Az ilyen meghatározhatatlanul felemelő érzés miatt nézzük az Olimpiát. Együtt szurkoljuk ki a végső sikert, együtt szomorkodunk a kudarcok miatt.

Így voltam ezzel ezen a nyáron is. Minden percről tudni akartam, ami a versenyeiken zajlott. A lakás minden szegletében szólt a tv vagy a rádió. Semmiről nem akartam lemaradni. Nem akartam lemaradni az ÉRZÉSRŐL.

Ezen az Olimpián sokszor megkaphattam ezt, talán többször is, mint előre gondoltam.

Augusztus 9. napja pedig csodálatos nap lett.

Nagyon vártam egy lány versenyét, akit jól ismerek a korábbi időkben.

Tudom, miként ment keresztül, hogyan emelte fel a siker, majd mikor az eredmények nem jöttek, hogyan fordultak el sokan tőle. Magánéleti válságait éreztem, és féltettem. Csupán abban bíztam, hogy családja és barátai szerető gondoskodása segítik átlendülni a mélypontra.

Most örömmel láttam a rajt pillanatában az ismerős elszánt tekintetét, majd közvetlenül utána a heves karcsapásait, amivel az élre tört.

Hoppá! Meglepődtem. Ez a lány ma nagyon akar győzni. Semmit nem fog a véletlenre bízni.

Kezemet tördelve néztem a szabadtéren. Bosszankodtam a kommentátor szavain. És ahogy a törekeny lányok karcsapásait néztem hosszan, eszembe jutott egy emlék.

1988-ban a szülői olimpia után egy nagyszerű sportembert, az első sikereit elért Egerszegi Krisztinát hívtuk meg az olimpikonok előtti tisztelgő sportrendezvényre (24 órás váltó). Tele volt akkor is a szívem, tenni akartam a magam szintjén valamit.

Szóval egy 3 éves kislány képe jelent meg előttem, amint Krisztina karját szorongatja megmagyarázhatatlan görcsösséggel. Nekem érthető volt az érzés, hisz az igazi bajnokok különleges kisugárzású emberek. Ezt érezte meg a kicsi lány is, csak nem tudta megfogalmazni.

A rendkívüli találkozás után a kislány szülei megkértek, hogy tanítsam meg úszni a csöppséget. A kora miatt ódzkodtam egy darabig, de látva a törekeny, copfos kis szőszit, beadtam a derekam, hogy „majd látjuk, mi lesz”.

A kis csoport a vásárhelyi strand akkor épült tanmedencéjében kezdte el az első tempókat. A kislány minden egyes új mozdulat elsajátítása után kérdezte, hogy „tudok már úszni”? Türelemre intettem, bár szépen haladt, de majd „a vizsgán kiderül”.

Vizsga? A vásárhelyi úszni tanulók vizsgája évtizedekig abból állt, hogy a mélyvízes medence lépcsőjétől kellett elúszni a kanyarig (3-4 m). A sötétzöld, átlátszatlan, sejtelmesen sötét és hideg vízben átúszni ezt a távot nem kis teljesítmény. Különösen akkor, ha az ember útját csíborok is kísérik. Ez a kicsi lány két hét után megtette a „távot”, sőt tovább is úszott. Pedig nagyon vacogott. Társai hamarabb feladták, és az édesanyjukba kapaszkodtak, vagy sokadik próbálkozás után indultak csak neki az ismeretlennek.

A vizsga sikerült. A kislány örömmel szaladt édesanyja ölelő karjaiba. Bebizonyította, hogy meg tudja csinálni.

Most ismét a versenyt látom. A lány még mindig az élen halad. Olyan ez, mint a VIZSGA! Sötét és hideg a víz. De meg kell csinálni. Meg kell tenni a távot. Ez most hosszabb ugyan. Közéleg a táv vége, a társak az oldalvízen közelednek. Vörösré tapsolom a kezem, hangos buzdításba kezdek a képernyő előtt.

Éva! Meg tudod csinálni! Végig vezetted, nem adhatod fel!

Hosszú méterek, másodpercek, és... fiús határozottsággal csap a célba.

Jajh! De jó!

A VIZSGA sikerült! A felnőtt nő, a nagyszerű sportember rohan édesanyja karjaiba. Bebizonyította, hogy meg tudja csinálni. Megcsinálta. Olimpiai bajnok lett.

A képet látom, és értem is.

Újjászületés! Ez történt. És még most jön a java.

„Az élet nem más, mint szüntelen meghalás és újjászületés. Ha valaki ezt nem tudja, és elfelejt újjászületni, az úgy marad, meghalva.” -jutnak eszembe kedvenc íróim szavai.

Kislány! Most rajtad a sor. Sok kislány fog a kezeidbe kapaszkodni, mint ahogy te tetted annak idején. Példakép nélküli világunkban példakép lettél. Vigyázz erre a képre! Legyen hozzá kellő erőd és bölcsességed!

Azt mondják, „Isten bennünk lakozik”. Látva küzdelmedet, bizonyosságot szereztem.

Tudod Évi, akire a Jóisten terheket rak, abban bízok. Akire nagy terheket rak, abban nagyon bízok. Benned nagyon bízok, és Te méltóvá lettél erre a bizalomra.

Risztov Éva! Örülök, hogy közöm lehetett Hozzád, a nagyszerű SPORTEMBERHEZ!

Nagy sikerrel mutatták be a *Tüskék* című zenés darabot Budapesten, melynek dalszövegét Fehér József vásárhelyi költő, míg a monodrámá szövegét Siklósi Edit zene- és színpadi szerző, írta. A darab keletkezéséről és a bemutatóról kérdeztük a szerzőket.

Fehér Józseftől, a „Tüskék” dalszöveg írójától az előzményekről érdeklődtünk...

Négy éve már, hogy együtt dolgozunk Siklósi Edit zeneszerző társammal. Ennek a barátságának és együttműködésnek a kialakulása 2008 júniusában egy telefonhívással kezdődött. Editke azzal az örömhírral keresett meg, hogy az Irodalmi Rádió pályázatára megzenésítette a „*Tanis meg engem!*” című versemet, aminék nagyon megörültem. Annak ellenére, hogy gyönyörű és szépen áradó a dal, nem nyertünk vele. Mégis kialakult köztünk egy gyümölcsöző munkakapcsolat, melynek eredményeként sorra születtek a dalok: a szerelemtől, útkeresésről, közérzetünkről, valamint az élet és a természet szeretetéről. Több dalunkat Konkoly László tanár úr angol nyelvre kiválóan le is fordította. Ennek is köszönhető, hogy 2010-ben Chicago-ban az *Év Dala Fesztivál*-on dalszöveg kategóriában a *Bird and the ship (Madár és hajó)* című számunkkal *Ajánlott Érdemes Művész* díjat érdemeltünk ki.

Hogyan született a színházi mű?

A négy év alatt három lemezre való dalunk született. Ez bizony nem kis mennyiség. Azon törtük a fejünket, hogyan lehetne ezeket a dalokat a leghatékonyabban a közönséghez eljuttatni. Milyen jó is lenne, ha az utcán szembejövő emberek a mi dalainkat fütyülnék, dúdolnák, mint ahogy ez számtalanszor megtörtént már a zene életében.

Editről közben kiderült, hogy mennyire sokrétű alkotó: nem csak zeneszerző, de színpadi szerző és szövegíró is egyben. Dalaink elhelyezésére megírta a „*Tüskék, avagy ami még belénk szorult*” című két felvonásos zenés, táncos monodramáját. A színdarab egy szingli korántsem átlagos életén keresztül mutatja be, mennyi kudarcot és csalódást képes elviselni egy nő, miközben az igazit keresi... A főhős a humor erejével szabadul meg a múlt sebeit okozó „tüskéktől”, miközben újabb meglepetések várják. Siklósi Edit női szemmel, női lélekkel megélt tapasztalatait meséli el, hogy milyen is az

élet páratlan oldala, hogy milyen viszontagságokkal jár a párválasztás. Azt mondja, hogy a pasik sem egyszerűek! Mert a pasik sem ésszerűek! Persze a nők... azok mindent túlbonyolítanak. Igen, talán így is van.

A darabban nincs politika, mivel a szerelem és a társkeresés a fő témája, finoman mégis kirajzolódik benne az elmúlt húszhuszonöt esztendő társadalomrajza is. A *Tüskék*-be nagyszerűen illeszkednek bele az elmúlt négy esztendő alatt szerzett legszebb dalaink.

Siklósi Edit szerint mi az üzenete?

A színdarab tulajdonképpen egy monodrámá, Szemerédi Bernadett főszereplésével. Egy nőnek az életét meséli el, aki állandóan a legnagyobb szerelmet keresi. Persze, mást mond a szája, és mást érez a lélek. Ezért az egyes történetek után a zenében és a táncban a tudatalattinkban raktározódott valóságos érzéseink jelennek meg. E kettősséget mutatja be a színdarab, miközben a nézőnek egy olyan szemléletet közvetít, hogy bármi is történjen az életben, mindig van folytatás, amit kalandként kell felfogni. A tüskék a múltban, és a jelenben is ejthetnek sebeket, amiket érdemes kihúzni, azaz kibeszélni, és megérteni, hogyan, és miért kerültek belénk. Ezzel az életfelfogással a lelki sebeink nem „gennyesednek” tovább, - és mint tudjuk, az *ép testben ép lélek lakik* -, ezért a feldolgozott problémák már nem betegíthetik le a testet.

Hol játsszák a darabot?

Április 27-én az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban volt a teltházas ősbemutatója, Lukácsa Sándor rendezte színpadra, és az *A13 Színház* lelkes előadásában láthattuk. Minden elhangzott dalt vastappsal jutalmazott a hálás közönség. Szemerédi Bernadett gyönyörű hangjával, csodálatos játékával kiérdemelte mindannyiunk szeretetét. Végh Zoltán és Kaplonyi Csilla szólótáncosok, valamint a tizenegy táncos társuk fergeteges táncaikkal sikerre vitték a darabot.

Ennek köszönhetően július 8-án ismét műsorára tűzte az Angyalföldi József Attila Művelődési Központ, melyre Fehérné Zsoltos Erzsébet és Dura Jánosné még színházbuzst is szervezett Vásárhelyről. Szervező munkájuk eredményeként harmincnyolcan tekintették meg Vásárhelyről, Szegedről és Sándorfalváról a nagy sikerű angyalföldi előadást.

Gratulálunk! - és várjuk a mielőbbi vásárhelyi bemutatót!

Benák - fotó: Szalai Gábor

SZEMERÉDI BERNADETT
A MONODRÁMA FŐSZEREPLŐJE

Vásárhelyi LÁTÓHATÁR ● www.vasarhelyilatohatar.hu

III. évf. 11. szám 2012/3. ● **Kiadja:** HDK Hód-Biotech Kft. Felolós kiadó: Fuchsz Máté ügyvezető. **Szerkesztőség:** Vásárhelyi Látóhatár Szerkesztősége 6800 Hódmezővásárhely, Rudnay Gyula u. 49. fsz. 2. **E-mail:** benakk@gmail.com **Telefon:** + 36 20 280 2529 **Főszerkesztő:** Benák Katalin, helyismereti szerkesztő: Borus Gábor, irodalmi szerkesztő: Simon Ferenc, művészeti vezető: Bányai Béla. A szerkesztőség további tagjai: Fenyvesi Félix Lajos, Soós Csilla, Gaál Györgyi. Nyelvi lektorok: Petróczi Sándorné és Takátsyné Farkas Irén ● **Nyomda:** Szoliter Nyomda, Hódmezővásárhely, Benkő István nyomdavezető M.sz. 5-13/2011 ● **Megjelenik:** negyedévente **Kapható:** LÍRA KÖNYVESBOLT, PETŐFI UTCA - EMLÉKPONT, KÁLVIN ANTIKVÁRIUM ÉS KÖNYVESBOLT, TOURINFORM Iroda, MAGYAROK BOLTJA - Lázár utca, NÉMETH LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR, VÁSÁRHELYI LÁTÓHATÁR SZERKESZTŐSÉGE. ● **Megrendelhető:** Vásárhelyi Látóhatár Szerkesztősége. 6800 Hódmezővásárhely, Rudnay Gyula u. 49. fsz. 2. **E-mail:** benakk@gmail.com **Telefon:** + 36/20/280 2529 **Átutalással:** Raiffeisen Bank Rt. 12067008-00149806-00100007. A 2012. évre 1.400,-Ft + postaköltség. ● Minden jog fenntartva! ©Vásárhelyi Látóhatár. HU ISSN 2061-8182 Ny.t. 163/0239/2/2010. Első közlés, elektronikus formátumú, nyelviellenőrzött kéziratot fogadunk, mely tartalmáért a szerző vállal felelősséget. Adatvédelmi nyilatkozatunk megtekinthető a www.vasarhelyilatohatar.hu honlapunkon.